

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitási sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Városi közgyűlés.

Élénk, látogatott közgyűlése volt törvényhatóságunknak f. hó 9-én. E napon d. u. 3 órakor tartotta Szatmárnémeti szab. kir. város rendes márcziusi havi közgyűlését dr. Falussy Árpád főispán elnöklése alatt. A közgyűlésnek érdekes tárgysorozata: a rendőrtiszti, fogalmazói, első oszt. irnoki állások betöltése, a színigazgatóválasztás vonzó ereje az egész közgyűlésen meglátszott. A közgyűlés elején az elnök főispán és Mátray Lajos főgimn. tanár és bizottsági tag között — az utóbbinak már előzőleg benyújtott interpellációjából kifolyólag egy kis incidens történt, mely azonban a kölcsönös magyarázatok és felvilágosítások folyamán békés uton elintézésre nyert.

Részletes tudósításunk itt következik:

I. Rendkívüli közgyűlés. A rendes havi gyűlést rendkívüli közgyűlés előzte meg, melynek egyedüli tárgya a Kaesó Lajos-féle telek megvételéről szóló jelentésnek tudomásvétele volt. Ezen telek megvételét az új postapalota mellett új uteza megnyitása tette szükségessé. A jelentést a törvény sze-

rint névszerinti szavazással egyhangulag tudomásul vették.

II. Rendes közgyűlés. 1. Elnöklő főispán megnyitja a rendes közgyűlést. A jegyzőkönyvi hitelesítőbizottság megválasztatik. A hitelesítés ideje: 1908. évi márczius hó 13. napja, d. u. 3 óra, helye: városi közgyűlés tanácssterne.

2. **Ferenz Gusztáv** tanácsjegyző felolvassa a polgármester havi jelentését, melyből a következőket emeljük ki: A városok kongresszust tartottak Budapesten, a kongresszus feglközött az új adótörvényjavaslattal. Városunk érdekeit dr. **Vajay Károly** polgármester képviselte. A polgármesteri jelentés válasz Mátray Lajos ily irányú interpellációjára is. Szatmár megye székhelykérdése tárgyában rendkívüli közgyűlés is tartott. A Szamos folyó a sok esőzéstől megáradt, veszély nem fenyegette ugyan a várost, de aggodalomra volt ok. A legnagyobb magasság 5.35 méter volt. Az áradás mentén lakó egyéneket a rendőrség a veszély elől kilakoltatta. Az egész hivatalos ügymenet különben a rendes mederben folyik zavartalanul. A polgármesteri jelentést Mátray Lajos, dr. Kelemen Samu országgy. képviselő, dr. Vajay Károly polgármester felszólalása után egyhangulag tudomásul vették.

3. **Választások.** Ezután a közgyűlés Papp Ottónak közs. bírónak történt megválasztásával üresedésbe jött rendőrfogalmazói állást töltötte be. Ezen és esetleg más megüresedő

állásokra a következők pályáztak: **Fürész Pál**, **Maruska János**, **Bodnár Lajos**, **Székely Endre**, **Nagy József** rend. kiadó, **Oláh Miklós**, **Mező Sándor**, **Nagy József** joghallgató, **Horváth Sándor**, **Döri László**. A kandidáló bizottság a következőleg alakult meg. A főispán kinevezettjei: **Korányi János**, **Tankóczy Gyula**, **Jákó Sándor**; a közgyűlés megválasztotta: **Csomay Imrét**, **Dr. Fejes Istvánt** és **Tanódy Márton** dr. A szavazatszedő bizottságban elnök: **Pethő György**, tagok **Jankovics János** és **Haraszthy Béla**, jegyző **Dr. Pirkler Ernő** lett. A kandidáló bizottság a rendőrfogalmazói állásra négy pályázót jelölt. I. helyen **Székely Endrét**, II. helyen **Oláh Miklóst**, III. helyen **Nagy Józsefet**, IV. helyen **Maruska Jánost**. Meg lett választva egyhangulag **Székely Endre**. (Élénk éljenzés.)

4. Az ekként most már megüresedett rendőrtiszti állás betöltésére került a sor. A kijelölt bizottság ez állásra hat pályázót jelölt. I. helyen **Horváth Sándort**, II. helyen **Fürész Pált**, III. helyen **Nagy József** rendőrségi kiadót, IV. helyen **Oláh Miklóst**, V. helyen **Maruska Jánost** és VI. helyen **Nagy József** joghallgatót. Miután több jelölt nevét is lehetett hallani éljenezni, egyhangú választásra kilátás nem volt, a főispán elrendelte a szavazást. Beadatott 75 szavazat, ebből kapott: **Horváth Sándor** 29-et, **Nagy József** kiadó 10-et, **Oláh Miklós** 14-et, **Ma-**

„A holt és élő tanulás”

című cikkét **Bodnár Gáspár** tanítóképző intézeti tanárnak igen nagy élvezettel olvastam, sok, igen sok abban a megszívlelni való, a jelen és a jövő nemzedékre, mondom, oly annyira sok, ezt nem kiváláscsémponjtából mondom, de az ügy érdekében, melyet felkarolt, hogy én részemről, azt nem szorítottam volna e cikkem keretébe, csak azért sem, hogy könnyebben emészthették volna meg azok, kiket érdekel. De térjünk a tárgyra. „Az orvosok komoly figyelmeztetéseket szórnak a közönség körébe, hogy a rengeteg könyvtanulás, a hangosan való magolás, mondjuk csak magoltatás tönkre teszi a gyermekek fizikumát, elsoványítja lelkét. A közép és felsőbb, főiskolák tanárai egybehangozva vallják, hogy a mai ifjúságnál alig találunk nyomaira annak a tanulásnak, ami tartalmat, fegyelméletet, erőtebb intelligenciát hagy a lélekben”.

Hát kérem szeretettel általam mindenkor nagyrabecsült tanár ur, a leirt állításai borzalmat keltenek bennem és ezek oly dolgok, melyekről hasábokat irhatunk, ha elfogadjuk lényegében. Kétségbe kell esnünk, a jövő nemzedéket illetőleg. Látom, bajlódik a középiskola, bajlódik a felsőbb iskola, kinlódik a főiskola, mert megöli őket a „magoltatás.” Ha csak ennyi baj van a közép, felső és főiskolákon, azok akkor azt hamar kiheverik. A közép, felsőbb és főiskolák alapjánál, a népiskolánál, igen itt van baj. Ha van valahol hiba és aggodalomra ok a jelenben, az csak itt lent a népiskolánál keresendő.

Hosszas tapasztalatom arra az állításra vezet, hogy hová tovább részleteiben, annál satnyább és silányabb, esenyevészebb a 6 éves gyermek-anyag, kiket tanítás okából kap az elemi iskola. Kérdezősködtem, utána jártam, kerestem az okot. Az antialkoholista

azt mondja, mindennek az oka az alkohol. Lehet, hogy bizonyos határig igazuk van. Az orvosok hitvány, csekély és silány táplálkozást, a nehéz megélhetési viszonyokra vezetnek vissza azok, kik e téren buvárkodnak, hangoztatva, hogy ma a munkaadó; egy a testi mint a szellemi munka végzését a legfelső fokig csigázza s ily munkákat teljesítő apák és családjáért mindent feláldozó édes anyák, vajjon adhatnak-e erős nemzedéket?

Én sejtem, hogy igazuk lehet, szociális kérdésnek tekintem, mely megoldásra vár.

Az elemi iskola anyagának sivárságát érzik a közép, felsőbb és főiskolák. Ezt és ezeket tekintem én a bajok főoktatásának.

A „magoltatás” — megvalloim öszintén, — károsnak tartom, a mindenért lelkesülő, a mindent jól megfigyelő gyermek világban, de azért az orvosok állításával szemben sem esem kétségbe. Magoltunk mi

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálak,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a főslyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.
Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabómester.

ruska János 6-ot, Nagy József joghallgató 14-et, Kőrösmezei B. 1-et s így Horváth Sándor legtöbb szavazattal megválasztott rendőrtisztnek jelentette ki a főispán.

5. Most már az első osztályu irnoki állás jött üresedésbe. A kandidáló bizottság ezen állásra is hat pályázót jelölt. I. helyen Maruska Jánost, II. helyen Nagy József rend. kiadót, III. helyen Bodnár Lajost, IV. helyen Dóri Lászlót, V. helyen Oláh Miklóst és VI. helyen Nagy József joghallgatót. A dolog szavazásra került itt is.

Az első szavazást a főispán megsemmisítette, mert több volt a szavazó lap, mint a leszavazottak száma. A második szavazásnál az eredmény ez volt: Beadtak 70 szav. lapot, ebből kapott Maruska János 22-öt, Nagy József rend. kiadó 16-ot, Bodnár Lajos 11-et, Dóri László 5-öt, Oláh Miklós 15-öt, Nagy József joghallgató 1-et s így a főispán Maruska Jánost jelentette ki megválasztott I. osztályu irnoknak.

6. Ferencz Gusztáv tanácsjegyző felolvasta a színügyi bizottság jelentését, mely szerint a bizottság a közgyűlésnek mult havi határozata folytán más szerződést kötött és pedig új színigazgatóval. A bizottság az összes pályázatok mérlegelésénél Heves Béla erdélyrészi színigazgatót találta legalkalmasabbnak a szatmári színház igazgatására. Azután a feltételeket mondja el a tanácsjegyző s végül kéri, hogy a közgyűlés a megkötött szerződést vegye tudomásul. A közgyűlés dr. Kelemen Samu felszólalása után a bizottság javaslatát, illetve szerződéskötését egyhanglag tudomásul vette. Az új színigazgató tehát Heves Béla lett s így e kínossá vált ügy aktái egy évre lezárultak.

7. Tudomásul vette a közgyűlés a január havi adó elő- és leírását. Teibert József villamvilágítási üzemvezető részére 400 kor. jutalmat szavaz. Tudomásul veszi a telekkönyvi betétszerkesztésre vonatkozó hirdetmény közzétételét is.

8. A gazd. szakbizottság javaslatainak

és Pápa város hatósági átirata tárgyalása után, melyek inkább tudomásvétellel nyertek elintézését, Goldstein Májerné hába oklevélinek kihirdetésével a közgyűlés véget ért.
(M—n.)

A mult évi máramarosi botrányhoz.

Ajánlva a „Máramaros“ című hirlap t. olvasóinak

Írta: **Arakszyn.**

(Folytatás.)

A mai világban hányan, de hányan vannak főképen a műveltebb osztály, de még a kevésbé művelt osztály tagjainak körében is, a kik abban a roppant tévedésben vannak, hogy a mai korban a miatt a nagy haladás miatt, melyet a tudomány terén és más téren is tett az emberiség, meg kell vetni a vallást, vagy azt legalább kicsinyelni kell. Ez onnan van, mivel ezek az illetők nincsenek tisztában avval, hogy a vallás nincs semmi összefüggésben, semmi olyanszerű összefüggésben, mint a hogy ők gondolják a tudomány és műveltség terén tett haladással. Mert igaz ugyan, hogy nagy haladást tett az emberiség, de bármilyen nagy haladást tett és tesz is mikor létezés kezdetének a titkaihoz jutunk, a milyen: hogyan keletkezett a világ, honnan van a szerves életnek kezdete, honnan a mozgás és erő kezdete, honnan eredt az első ember, — ezeknél a kérdéseknél, pedig ezeken nyugszanak a vallás alapjai, a tudomány nem tehet semmit sem, mivel ezek a kérdések nem is tartoznak a természettudomány körébe, lévén ezek már böleleleti kérdések. Ezen az egyetlen téren tehát semmit sem haladhatott. Ezekben a kérdésekben vagyis a vallás dolgában annyira nem tett egyetlen lépést sem az emberiség, hogy ebben a tekintetben ott állunk ma a XX. században is, ahol az ókori hét görög böles volt.

A dolgok eredetéről a mostani materialisták sem tudnak többet, mint a görög bölesek. És Darwin elmélete is, melyet valóság-

gal kizsákmányolt a világ, csak a szerzeteseknek egymástól való fokozatos fejlődéséről szól. S ha valaki el is fogadná Darvinnak a fajok ugynevezett *kiválsáról* szóló elméletét, mely különben annyira kalandos, hogy szinte nagy feladat elhinni, ha el is fogadná valaki, akkor is csak föl kellene tételezni egy isteni mindenhatóságot, erőt, végokot, melytől, vagy kitől a kiválsási folyamat kiindul. Épen azért tudja mindenki Darvinnól, hogy ő maga nem is tagadta Isten létét.

Éppen így vagyunk a Kant-Laplace-féle hipotézissel. Ez az elmélet bizonyos ős-köddöt szerepeltet, melyből a világ alakult volna. De az az ösköd honnan származik? A gáz-tömegben hogyan és mitől támadt mozgás? Hogyan tudtak a gázok szilárd anyagokká alakulni? Ez a Kant-Laplace theoria valósággal megköveteli Isten létét.

Szóval a természettudományi vizsgálódásoknak merőben kívül esnek a körén ezek a böleleleti kérdések: a lét kezdetének kérdései, vagyis a vallás fogalma. A vallás egészen más valami, mint egyéb dolgok, melyekre nézve csakugyan van haladás. Persze nem a haladás ellen szólunk, hiszen ez őszinte óhajta minden embernek, hanem azt mondjuk, hogy a vallás fogalma nincs alávetve a haladás törvényének s hogy a vallás dolgában abban az értelemben, mint kifejettük haladásról nem lehet szó. A vallásnak a fogalma ma is ugyanaz mint a mi volt az az assziroknál, a feníciaiaknál vagy pedig Amerikában az Inkáknál. Nem helyettesítette azt soha semmi és nem is fogja soha helyettesíteni. A vallás mindig vallás marad, s más uton a dolgok eredetének kérdése soha sem is lesz megfejtve.

Értsük meg tehát, hogy a vallásnak szorosan véve nincsenek érintkezési pontjai a természettudományokkal és hogy a vallásnak semmi köze a *haladáshoz*.

Csakis a tájékozatlanok megtévesztésére alkalmas tehát az a czífra frázis, hogy a mai világbeli roppant haladás nem fér össze

is — már én, amennyit jónak láttam — a magam részéről, magoltak apáink is talán még többet, mint mi és evvel szemben a esalhatatlan statisztika számokkal igazolja, hogy apáink átlagos élettartama, dacára a mai hygenikus viszonyok fejlődöttségének, nagyobb volt, mint a mienk. Mi ennek az oka? Ezt már magam is megmondom: a létért való küzdelem a jelenben, viszonyítva a multban való könnyebb megélhetéssel szemben.

Hogy tanítási rendszerünk béklyóba van verve, az ovodától a legfelsőbb iskoláig, azt ma senki sem tagadja. Arisztotelesz, Szokratesz, kikre hivatkozás történik, meg a többi, nem ismerték a szabályok és törvények erejét, saját felfogásuk szerint alapítottak iskolákat. Könnyű volt nekik. A világ legnagyobb tanítómestere [Jézus Krisztus a szabadban akkor tanított, mikor a tanítást legalkalmasabbnak tartotta, e téren fáradságot nem ismert: „Engedjétek hozzám a kisdedekeket.“

Szent János az ur Jézustól örökölt jegyben tanított, igen a szeretet jegyében. A valódi szeretetet kell a leendő tanítók lelkébe önteni, meg kell velök értetni, hogy az az

anyag, mely műhelyébe, az iskolába kerül, a legfonségesebb, a legtökéletesebb, Istennek remek műve s azért úgy bánják vele az életben mint az Istenhez (leszámítva az anyalokat) legközelebb állóval. Hailyen tanítókat nevelünk, ezek még egyszer tudnak gyermekek lenni s le tudnak ereszkedni a gyermek világmesés boldogságába, s innen fogják föl-szívni azon boldogító és jól eső érzést, melyet nyújt a tanítványt szerető jól eső kebel.

Szemléltetni, ki a szabadba vinni az ifju tanítónövendéket, megkedveltetni vele a természet báját s ha egyszer ő megszerette, sokat fogja saját tanítványait a szabadban érzéltetni. Hálás köszönet igen tisztelt Tanár urnak az eszme napvilágra hozataláért. Ha a kőkényesdi tanítói kertben levő diófa beszélni tudna, elmondaná, hogy egy fiatal tanító árnyékom alatt elégitette ki tanítványainak tudási vágyait.

Jön a tavasz. Megvan Szatmárnak gyönyörűséggel párosult Kossuth kertje, e kertben tanulhatja meg a leendő tanító azt, hogy tavasszal fehér színű a kert, a mező; itt a

kakukfoszlár, százszorszép, kántortarsoly, hóvirág stb. kicsit később jön a sárgás szín, melyet a szirontájkfélék és mocsárvirág varázsolnak elő. Főn aztán, a piros és a kék szín, miket a tátkanaf, réti lóhere, szegfű, harangvirág, kakukfű, zsálya idéznek elő. Édes kis kakukfondár gyere csak elő, hiszen te vagy a tavasz legékebbje. Ine szára hengeres, levelei páratlanul szárnyaltak, virágja lilaszínű, furdót alkot, virágjai más-más magasságból erednek. Virágja négy szirmu viráglevelei keresztbe állanak, ezért vagy te a keresztsekhez sorozva. Tátkanaf (árvacsalán) buj elő. Nini ennek száraz, szögletes, levele esipkés alsó és felső ajaka van, az ajkakon pirosas bokréta ennyi az egész, igen ám, de hol vagy földiborostyán? Jöjj, csak jöjj, te is rokon vagy a tátkanaffal akkor ti *ajakasok* vagytok.

De ki keresi föl a Kossuth-kertet? A mult nyáron 5 reggelt töltöttem benne s itt üdvözöltem a felkelő napot. 4—5 óra között néhány gyorsléptű vasutast láttam. Méltatlankodva nézett rám az egész kert, mint ha mondotta volna: „Nézd, nézd nem csak ta-

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tükörru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

a vallással és a vallásossággal, a miből következnek azon a téves előzményhez méltó következtetés, hogy a ki vallástalan, látszólag művelt. Vagy pedig hiábavaló ürügynek jó a főnnebbi frázis — egyesek részére.

Nem csuda mindezek után, ha nagy elmék akárhányan olyanok, a kik a haladásnak mozgatói voltak, nagy tudományuk mellett sem találtak benne semmit, hogy kövessék a keresztény vallást. A protestáns Kepler a szentírás csodák igazolására használta tudományát. Kopernikus, ujkori esillagászatunk atyja, a vallás szolgája volt mint fraunburgi kanonok. Secchi, a ki a természettudomány terén első rangú tekintély volt, mint áldozó-pap szolgált Istennek. Newtonnak, a nagy fizikusnak, az volt a szokása, hogy valahányszor kimondta Isten nevét, mindig megemelte kalapját.

IX.

Az sem lehet, hogy a tudomány vívmányai és a biblia adatai között ellentét legyen, mert szerfölött nevezetes szempont ennél a kérdésnél az, hogy a szentírás soha sem azt ismeri feladatának, hogy természettudományi közléseket szolgálhasson, hanem hogy valláserkölcsei ismereteket nyújtson. Azért rendszerint csupán látszólagos szokott lenni — ha ilyen előfordul — az összeütközés a természettudomány és a biblia között. Klaszikus például szolgál erre a teremtés története, a mint azt a szentírás előadja a mi a híres hexa-émeron kérdést alkotja. A sokszor hivatott „Máramaros“-beli cikksorozat ugyis ezt említi gunyosan.

H I R E K.

Személyi hír. A püspök ur Ó Méltóságáa az Adriai tengeren levő Lussingrande fürdőbe utazott, s már több mint egy hete tartózkodik ott. Rheumatikus bántalmak ellen ajánlották üdvös hatásának az orvosok. Előreláthatólag több időt fog ott tölteni.

nulni nem jönnek ide, de még levegőm, melyet üdév telt a harmat, az sem kell senkinek.“ Megsajnáltam. — Igazad van. — Hány görnyedt, sápadt arcu hivatalnok van Szatmáron, kinek tüdejére balzsam volna e fenyőillat. Eddig is nagy kincse volt Szatmárnak a Kossuth-kert, most, hogy víz vezetése lesz, még nagyobb kincsevő válik. Édes anyák! Óh, hozzátok e helyre féltve őrzött gyermekeiteket. Lám-lám, hová is tévelyegttem tárgyamtól. Az „élő tanulás“-ra kell vezetnünk tanítványainkat és én felnőttekről beszélek. Példát kell mutatnunk s e helyen járjunk elől, mi, néptanítók. A példa vonzani fog s ezzel, „rendezzük be iskoláinkat az élettanulás számára.“

Óh! a természet ölen való tanítás, de sok bájos, büvös dologra tanítaná meg a zsenge gyermek fogékony lelkét. Rendszer változásnak, igen, ennek kellene bekövetkezni s e rendszer változás, igen sok „tökfej“-et váltana meg, a tökfilkóságtól. Szeretettel, igen, hivatás szeretettel előre kedves társaim s e téren mienk a győzelem, hogy így legyen, adja a tanítók tanítója, az ur Jézus.

Dedák József.

Évfordulati gyászmise. E hó 14-én lesz boldogemlékü püspökünk, *Meszlényi Gyula* halálának évfordulója. E gyászos emlékü napon az elhalt főpásztor lelkének üdvösségeért, ki egyházmegyénkkel oly sok jót eselekedett, a székesegyházban délelőtt 9 órakor évfordulati gyászmise tartatik.

A tiszaháti mandátum. Az *Uray Imre* halálával megüresedett tiszaháti mandátumért két jelölt küzdött: *Máthé László* földbirtokos disidens és *Kallós Tivadar* beregszászi ref. lelkész függetlenségi programmal. *Máthé László* győzött óriási többséggel. Kapott 1863 szavatot, míg ellenfele 760-at. Így a tiszaháti kerület a függetlenségi pártra elveszett.

Egészségügyi tanácsos. Az államasutak igazgatósága dr. *Kádár Antal* nagybányai kincstári főorvost egészségügyi tanácsossá nevezte ki.

Előnév adományozás. Ó felsége a király *Lukács Géza* Gömör és Kishont vármegye főjegyzőjének és törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett a „kövecsesi“ előnevet díjmentesen adományozta. *Lukács Géza* városunkban széles körben ismert, mint fiatal patvarista *Bakó Lajos* ügyvéd irodájában praktizált, azóta is többször megfordult városunkban.

Beregszászi új főkapitány. *Patay András* beregi főispán *Nyírády Ferencet*, Keskémét törvényhatósági joggal felruházott város rendőrfogalmazóját s tiszteletbeli rendőrkapitányát Beregszász r. t. város rendőrkapitányává nevezte ki.

Hymen. *Roskovics Szilárd* munkásegyházmegei pályavégzett papnövendék a napokban esküdött örök hűséget az ungvári székesegyházban *Szabó János* Amerikában működő lelkész leányának, *Jolán* kisasszonynak. — *Karikás Sándor* tamásváraljai ref. tanító a napokban esküdött örök hűséget *Györy András* kiskolesi földbirtokos leányának, *Iduskának*.

Lelkészi áthelyezés. *Máthé Miklós* vezérszállási gör. kath. lelkész, neves poéta, a kiskuppányi gör. kath. lelkészi javadalomra helyezettett át.

Kitüntetett uradalmi erdész. A király *Kilb Miklósnak* a gróf *Schönborn* Bucheim-féle munkács—szentmiklósi hitbizományi uradalom beregújfalui körerdészének, sok évi és eredményes szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

Gyászhir. Ifj. *Máthé Sándor* helybeli jőnevű kereskedő fiatal neje, szül. *Hegyesi Zsuzsánna* e hó 7-én reggeli 4 órakor életének 27-ik, boldog házasságának 1-ső évében néhány napi szenvedés után elhalt. Már felkelt betegágából, egészen jobban érezte magát, midőn egy sétakoosizást tett. Ez a koesikázás életébe került. Viisszaesett betegségébe, melyből felgyógyítani nem tudták. Vasárnap délután temették el a város közönségének nagy részvétele mellett. A család gyászjelentése a következőleg szól: Alant-irottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthetetlen gyermek szerető, hitves, a kedves jó testvér, sógornő és rokonnak ifj. *Máthé Sándorné* szül. *Hegyesi Zsuzsánna*nak f. évi március hó 7-én reggeli 4 órakor éle-

tének 27-ik boldog házasságának 1-ső évében történt elhunytát. A kedves halott földi részei f. évi március hó 8-án d. u. 4 órakor fognak a németi ref. egyház szertartása szerint a Mátyás-köz 2-ik számú gyászházról a németi sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Szatmár-Németi, 1908. március 7. Béke lengjen hamvai felett! Ifj. *Máthé Sándor* mint férj. *Máthé Rózsika*, mint gyermeke. *Hegyesi Róza* férj. *Gyuró Lajosné*, *Hegyesi Erzsike*, *Hegyesi István*, *Hegyesi Jolán*, mint testvérek. *Hegyesi József* mint apa. *Baranyi Zsuzsánna*, mint anya. *Máthé Sándor*, mint após. *Gyuró Lajos* mint sógor. — *Schmidt László* nyug. m. kir. főbányatanácsos 67 éves korában rövid szenvedés után Máramarosszigeten elhalt. Vele a vármegyei közélet egyik kiváló alakja szállott sirba, ki évek hosszú során keresztül volt a rónaszéki, majd az aknaszlatinai főbányahivatal főnöke. Tagja volt a megyebizottságnak és Sziget város képviselőtestületének, igazgatósági tagja a Máramarosi Sóvasut Részvénytársaságnak. Halála az egész megyében általános részvétet keltett.

Bérmálás. A püspök ur Ó Méltóságáa lapunk mult számában említett helyeken kívül a nagybányai esperesi kerületben is ki fogja szolgáltatni a bérmálás szentségét. A bérmaut junius 8. és 16. között lesz.

Megsemmisített határozat. Ugoecában Tiszaujlak székhelyvel egy harmadik szolgabírói kerületet akartak létesíteni, a belügyminiszter azonban a megyének e tárgyban hozott határozatát nem hagyta jóvá. A miniszter azt monja, hogy az országban száznál több olyan járás van, melyek nagyobbak mint az ugoecaiak, azért az adminisztráció kifogástalanul történik, másrészt az ugoecai járásokat a Tisza természetes határral választja el, míg ha egy harmadik járás felállítatnék, azt feltétlenül ketté metszené, amely körülmény nem lenne előnyös. Így Ugoecában nem lesz harmadik szolgabírói járás.

Ünnepi ebéd. A mult vasárnap házi ünnepjük volt az irgalmas rend tagjainak. Alapítójuknak *Istenes Jánosnak*, névünnepepét ülték. Ez alkalomból déli egy órakor díszebéd volt a rendházban, melyen dr. *Vajay Károly* polgármester, *Kőrösmezei Antal* főjegyző, *Tankóczy Gyula* főkapitány, dr. *Antal Sándor* tisztifőügyész, *Tamás János* jézustársasági atya, *Gönczy Antal* esperes lelkész, dr. *Kölesy Ferenc* közkórházi főorvos, dr. *Török István* kórházi orvos, dr. *Vajay Imre* és dr. *Vallon Gyula* kerületi orvosok, *Léber Antal* főerdész, *Csoma Aladár* városi alkapitány voltak jelen. Ebéd alatt számos felköszöntő volt.

Ellenőrválasztás. A kerületi munkásbiztosító pénztárnál *Ruprecht József* halálával megüresedett ellenőrkönyvelői állás a mult vasárnap lett betöltve. Sok pályázó volt, kik közül a kandidáló bizottság *Demjén József* vámhivatalnokot, *Bottyán László* vámhivatali pénztárost, *Néhma Lajos* kávékereskedőt, ifj. *Szilágyi Józsefet* és *Sorbán Józsefet* jelölte. A szavazás után *Bottyán László* és *Néhma Lajos* egyenlő, 6-6 szavazatot kaptak, a többiekre is esett egy pár szavazat. Erre az elnök *Bottyán* és *Néhma* közt új szavazást rendelt el, mikor is *Néhma* 13, *Bottyán* ismét csak 6 szavazatot kapott. Így *Néhma Lajos* lett megválasztott

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Előre haladt idény miatt *mélyen leszállított árak.* *Posztók és barchetek beszerzési árban, színes, crém és fekete szövet, batiztok nagy vásztekban. Vászon és kanavászokban gyári raktár.* Női és férfi *fehértanűek*, ing, gallér, kszelő, harisnyák és minden más cikkek a legolcsóbb árban.

ellenörkönyvelőnek kijelentve. A választást azonban megfellebbezik, mert az alapszabályok szerint egyenlő szavazatok esetén sorshuzással és nem újabb szavazással kell dönteni.

Megyei közgyűlés. Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án délelőtt rendkívüli közgyűlést tart, ezt megelőzőleg 25-én délután állandó választmányi ülés lesz.

Színházi hír. Lengyel József plébános „Árky Anna” című és a műsorról levett történeti színműve folyó hó 18-án kerül bemutatásra. A premieren a szerző is jelen lesz. — Krémer Sándor szinzigazgató megszerezte a „Tatárjárás” „Császár katonái” és az „Ártatlanok” című szindarabok előadási jogát; ezek bemutatására erősen készül a társulat. — A folyó színházi szezon május hó 1-ső napjáig fog tartani.

Társas vacsora. Március 15-én este fél 8 órakor a függetlenségi és 48-as párt, a Kölcsei-kör, az Iparos Olvasókör és az Iparos ifjak köre egyesülten társas vacsorát rendez. Egy teríték ára borral együtt 2 K 40 f.

A kir. kath. főgimnázium Kazinczy-Önképzőköre 1908 március hó 15-ikén d. e. fél 10 órakor a gimnázium tornatermében az 1848. évi március 15-iki események emlékére díszgyűlést rendez és arra ez uton is meghívja a szülőköt és érdeklődőket. Műsor: 1. Csataadal. Éneklőli az ifjusági énekkar. 2. Nemzeti dal, Petőfi Sándortól. Szavalja: Bornemissza Miklós VIII. o. t. 3. Népdalok. Előadja az ifjusági énekkar. 4. Ünnepi beszéd. Irta és előadja Mán Zoltán VIII. o. t. 5. Huber Károly „Szózat.” Quartettben előadják: Banner Zoltán és Gönczy István VIII., Halász Sándor és Horváth Károly VII. o. t. 6. Március Idusán, alkalmi óda. Irta Jakab Sándor VIII. o. t. Szavalja Ilosvay Lajos VII. o. t. 7. Az erdők madara Wallace-tól. Fuvólán előadja Ócsvár Rezső főgimn. tanár, kíséri az ifjusági zenekar. 8. Petőfi szobra, melodráma. Irta Szepessy László, zenéjét szerezte Kerner Jenő. Mensáros Zoltán VI. o. t. zongorakísérete mellett szavalja Banner Zoltán VIII. o. t. 9. Induló. Előadja az ifjusági zenekar.

Pártgyűlés. A függetlenségi párt e hó 15-én délután 3 órakor a Vigadóban pártgyűlést tart.

Mezőterem polgársága március hó 8-án délelőtt fél 11 órakor tartotta népszövetségi alakuló gyűlését. A gyűlést *Cziereizer* Alajos plébános nyitotta meg szép beszéddel. Utána *Bart* Mihály segédlelkész, *Pallmann* Péter kegyesrendi tanár, *Váry* Ernő dr. ügyvéd és *Schwegler* Ferencz képezdei tanár tartottak szép, lelkes beszédeket a Népszövetség céljáról és szükségességéről. — A beszédek elhangzása után nagy lelkesedéssel igazgatónak *Cziereizer* Alajos plébánost, ügyvezető igazgatónak *Bart* Mihály segédlelkészt választották meg. A gyűlésen a róm. kath. hívek mind jelen voltak, a gör. katolikusok küldöttségileg vettek részt lelkészük és tanítójuk vezetése alatt. Az iratkozás még tart, már is számosan vannak.

A népszövetségi gyűlés megalakítása Nagymajtényban. — Március 8-án délután Nagymajtényban is mintegy 200 taggal, az aláírások azonban még mindig folynak, — alakult meg a népszövetség. A taggyűjtésnél

Czier Ferencz plébános és *Láng* Pál kántortanító fejtettek ki nagy buzgalmat. Az érdeklődés s lelkesedés oly nagy volt, hogy a nagymajtényi iskola tágas terme nem volt képes befogadni a közönséget, künn a folyosó is megtelt érdeklődő közönséggel. Az alakuló gyűlésre Nagykárolyból *Horváth* Jenő kegyesrendi áldozópap, dr. *Váry* Ernő ügyvédjelölt, mint *Nemestóthi Szabó* Albert képviselője, és *Láng* Pál kálmándi s. lelkész jelentek meg. *Czier* Ferencz nagymajtényi plébános megnyitotta a gyűlést, átadta a szót *Horváth* Jenő kegyesrendi áldozárnak, *Láng* Pál kálmándi s. lelkésznek és dr. *Vári* Ernő ügyvédjelöltnek. Mindhárman valóságos harezi riadót mondtak, különösen *Horváth* Jenő kegyesrendi áldozár s *Láng* Pál kálmándi s. lelkész beszédei keltettek nagy hatást, kik a vidéken különben is fáradhatatlan munkásságot fejtenek ki a szövetség megalakításában. Beszédeiket a hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel és lelkesedéssel hallgatta, úgy hogy amikor a három beszéd elhangzott a közönség kitörő lelkesedéssel egyszerre rákiáltotta: „Éljen a Népszövetség!” Ezután *Horváth* Jenő kegyesrendi áldozár indítványára egyhangú lelkesedéssel megválasztották helyi igazgatónak *Czier* Ferencz plébánost, aligazgatónak *Láng* Pál kántortanítót. Délután 5 órakor ugyancsak fenti kiküldöttek előtt *Gilvácson* is megalakult a népszövetség, ahol helyi igazgatónak *Veisz* Mihály tanítót választották meg.

Munkácsi hírek. *Firezák* Gyula munkácsi püspök *Balogh* Mihály máramarosi prépost főesperest és püspöki külhelynököt az egyházmegyei alapokat ellenőrző bizottság elnökének nevezte ki. A főesperesi helyek látogatására a következőket küldte ki: Dr. *Szabó* Simon, sz. sz. ülnök papnevelőint. aligazgatót, *Nyiregyháza*: Dr. *Suba* György, pápai t. káplán sz. sz. ülnököt, *Magyarkomjára*: *Melles* Gyula, sz. sz. ülnök, leányintézetű igazgatót, *Ungvár-czeholnyára*: *Hrabár* Bazil, sz. sz. ülnök, főképző-intézetű hittanárt, *Sátoraljaiújhelyre*: *Matyeczó* Tivadar kanonokot. A Bereg megyében levő esperesi helyek meglátogatásával pedig *Jaczkovics* Mihály sz. sz. ülnök, alapítványi pénztárost bízta meg.

Felsővisón. f. hó 1-én d. u. 3 órakor volt a második népszövetségi gyűlés. A szép számmal összegyűlt hallgatóságához ismét a segédlelkész intézett buzdító szavakat. Gyűlés végén a tagok száma 114-re szaporodott. A kath. népszövetség felsővisói helyicsoportjának igazgatója *Knuver* Sándor segédlelkész.

Hazafias ünnepély. A ref. tanítónőképző Tompa-önképzőköre f. évi március 15-én d. e. 11 órakor az iskola tantermében hazafias emlékünnepelet rendez, melyre a t. szülőköt és érdeklődőket ez uton hívja meg az önképzőkör.

Kath. bál Halmiban. A halmii intelligencia fényes sikerű kath. bállal zárta le az idej farsangot. A táncot egy kis hangverseny előzte meg, melynek minden száma igen kellemes időtöltést szerzett a jelen volt szépszámu közönségnek. *Benyóvszky* Mariska kisasszony monologja sok bájjal és termé-

zetességgel volt előadva, úgy, hogy egy esapásra meghódította a jelenvoltakat. *Bakkay* Kálmán dr. szatmári kir. kath. főgimnáziumi hittanár tartalmas felolvasása míg egyrészt gyönyörködtetett, másrészt igen sok hasznos és tanulságos dolgot tartalmazott. A turtébesi dalkör több énekszámot adott elő *Hofbauer* Ignác vezetésével. Pompás volt valamenyi, a legtöbbet megújították. A halmii fiatal műkedvelők által előadott egy felvonásos bohózat is kitűnő sikerű volt. Meg kell dicsérni a pompás összejátékot. *Örszláger* Nellike, *Imrédy* Jolán kisasszonyok és partnereik *Bretán* Sándor, *Lator* László, *Mihályfy* Pál és *Bakkay* Gyula vetélkedtek kiváló alkutásaikkal.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a villamaramot igénybe vevő fogyasztókat, hogy a berendezéseinknél felszerelt lámpák, motorok és főző készülékek a hó folyamán évi zárszámadásunk alkalmával statisztikai adataink összeállítására céljából a helyszínén a villamos mű személyzete által újból felfognak vétetni. — Ezen összeírásból a fogyasztó közönségre semmiféle teher vagy kötelezettség nem hárul. — Kérem ezen összeírás munkálatainál a villamos mű személyzetét a legjobb akarattal támogatni. — A villamos műnek alkalmazottai ezen célra igazolvánnyal lesznek ellátva. Szatmár, 1908. március hó 2. Szatmár városi villamos mű *Markó* igazgató-mérnök.

Vasutépítés. A keresk. miniszter a szatmár-bikszádi vasut építési és üzletberendezési költségét összesen 2. 401.309 K állapította meg és ez összeg beszerzésére 78 százalékos árfolyamon megfelelő névértékű elsőbbségi részvények kibocsátását engedélyezte.

Belefult a csatornába. A mult vasárnap este vig mulatozás folyt a rakaszi fonóban. Éjjeltájban oszlott szét a társaság, ki-ki hazafelé igyekeztén. A nagy vízvezető árkon túl volt a lakása *Jekaninecs* Lászlónak, ki a nagy sötétségben az árkon keresztül vezető keskeny pallóról az éppen magas vizállású csatornába bukott és belefult. Hulláját másnap reggel találták meg.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NEMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürögnyezim: *Fábiáné*. Telefon-szám: 148. Ajánl menyasszonyi, bál és névnap esokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet *Kepes* *Dávid* mű-órás és ékszerésznel, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerészi ezikkeben — a legolcsóbb árak mellett. Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szives pártfogást kér tisztelettel *Weisz* *Adolf* vendéglős.

GLÓZER JÁNOS CIPÉSZ

Szatmár, Rákóczi-utca 26.

Az 1896-iki milleniumi, az 1900-iki időleges kiállításon, az 1903-iki debreceni cipészkiállításon kitüntetve.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a helyben 15 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő CIPÉSZ ÜZLETEMET folyó évi február hó 1-től kezdve Rákóczi-utca 26. szám alá. Fogarassy Sándor mérnök ur házába helyeztem át. Midőn ezt t. Cimed szives tudomására hozom, egyuttal bátor vagyok becses figyelmét felhívni arra, hogy cipész üzletemet ezuttal CIPÉSZ SZALONNÁ alakítottam át. Nem mulasztatom el eddigi szives pártfogásáért köszönetemet nyilvánítani s ígérve, hogy mint eddig, úgy a jövőben is főtörekvésem leendő, hogy nagybecsű megrendelőimnek legjobb minőségű anyagból készült csinos, könnyű cipőkkel és esizmákkal szolgáljak.

Színház.

Végre öt hét után ismét egy új darabot láttunk színházunkban. Nem kellene ezt ugyan oly nagy kitételrel kommentálni, de hát csakugyan a színházban mostanság nagy újdonság — az újdonság. Különben a heti műsor is jobban volt össze állítva a múlt hetinél. A premieres hétről a részletes referenciánkat a következőkben adjuk:

Kedd (márcz. 3.) „Bőregér“ operette Haller Irmával az előbbiekhöz hasonló előadásban. Ezt a darabot is eleget láttuk már, jó volna más régi jelesebb operettet színre hozni.

Szerda (márcz. 4.) Gerő Károly jónevű írónk kitűnő bohózata „Próbaházasság“ vonzott majdnem telt házat. A darab kaczaglató, fejtetőn álló visszás jelenetei, zamatos jó humorban megírt kifejezései állandó derűtségben tartották a publikumot. A darabban a férfiak vitték a főszerepeket. *Tihanyi* (Szikora Márton), *Vidor* (Kanócz Gyuri), *Radányi* (Bódog), de különösen *Balkai* (Rákóczi Alajos eselédszerző) szerepekben vetekedtek egymással a közönség megnevettetésében. Ez utóbbi maszkja kitűnően sikerült. A nők is igyekeztek a férfiakkal lépést tartani. *Haller* (Birike) ügyes volt s főleg szépen énekelt. *Tarnai* (Rozália) ezuttal is bebizonyította, hogy jó komika. *Barna* Andor azonban sehogysem tudta magát a (Beri) szerepében megkedveltetni. A közönség egész estén igen jól mulatott.

Csütörtök (márc. 5.) „Raffles“ színmű harmadszor fél ház előtt. Kár, hogy ezt a jól megírt darabot ily kevesen nézték. A darab meséje izgató, érdekes. Előadása azonban nagyon is kifogásolható volt, ez lehet tehát az oka, hogy az előadás iránt már is kevesen érdeklődnek. Különösen az első felvonásban szerepnemtudás ide-oda való integetés, biztatás igen bosszantó volt már. A darab döcögős menete az utolsó felvonásokban simább lett. Semmi elismeréssel sem szólhatunk a szereplőkről, kivéve *Vidort* (Raffles), ki igyekezett legjobb tudással az előadásba lelkét önteni. Elismerés illeti *Szabadkai* is.

Péntek (márcz. 6.) A „Hajduk hadnagyát“ ismételték meg.

Szombat (márcz. 7.) Premieré „Sámson“ színmű 4 felvonásban írta: Bernstein Henri ford. Góth S. Bernstein az újabb s modernebb színmű irodalom lelkes kultiválója fenti című színművében élénk állítja a pénz és szerelem pszichológiáját és bebizonyítja, hogy szerelmet pénzért venni nem lehet, még ha milliókról is van szó. Meséje nem új, eredeti, de a kidolgozása, formába öntése mesteri kézre vall. Színművet így megírni csak egy Bernstein tud. Van a darabban két nagy jelenet, mi jellemző a Bernstein daraboknál, de vannak a darabnak árnyoldalai is. A III. felvonás végén Brachard és Le Gorain meglehető drasztikus kifejezéseket és gorombaságokat vagdálnak egymás fejéhez, melyek ellen az erkölcs nevében tiltakozunk. Lehetne talán módosítani a kifejezéseket anélkül, hogy a jelenet hatását veszélyeztetné. Az előadás különben jó volt. *Vidor* teljes erejét s tudását vitte szerepében, a sikerrel meglehet elégedve. *Takács* hasonlóképp, *Tihanyi*-ről és *Verő* Jankáról is csak az elismerés hangján szólhatunk. A többi szereplők is többé-kevésbé hozzájárultak az est sikeréhez. Az előadást telt ház nézte.

Vasárnap (márcz. 8.) D. u. a „Madarász“ este ismét „Sámson“ ment.

Hétfő (márcz. 9.) „Vig özvegy“ repetáltattott meg *Haller* Irmával kevés érdeklődő előtt.

Heti műsor:

Ma szerdán „Drótostót“ Haller Irma k. a. felléptével.

Csütörtök „Három testőr“.

Pénteken „Egy szegény ifju története“.

Szombaton „Gésák“.

(M—n.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Plébános urak figyelmébe!

GYÓNÓ CZÉDULÁK

igen csinos kivitelben
- raktáron vannak a -

„PÁZMÁNY-SAJTÓ“

könyvnyomdában

Szatmár, Iskola - köz 3.

Legelő.

Szatmári (Nagyesonkás) kitűnő legelőnkre folyó évre szarvasmarhát és lovat váltunk be. Legelőbér, őrzés, bikapénz, kétszeri beoltás és állandó orvosi felügyeletért darabonként **20 K** fizetendő szeptember 1-én. Vagy pedig 1200 □-öles holdanként **18 K**, mely szintén szeptember 1-én esedékes.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,
vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-és máv. állomásnál.

BORELADÁS.

Tisztelettel tudatom, hogy néhai Gillyén József kiváló szatmárhegyi borait megvásároltam és azt 50 literen felül és butelliázva áruba bocsátom. Árak: fehér bor 50 literen felül 52 fillér, literenkint 72 fillér. Vörös bor 50 literen felül 80 fillér, literenkint 1 korona. *Főgel Károly* bor, esemege és déligyümölcs-üzlete Szatmár, Deák-tér (főposta épület). Telefon-szám 154.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

21j üzlet! 21j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
vágó cikkek, meglepő olcsó árakban
.. .. . árusítatnak.

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

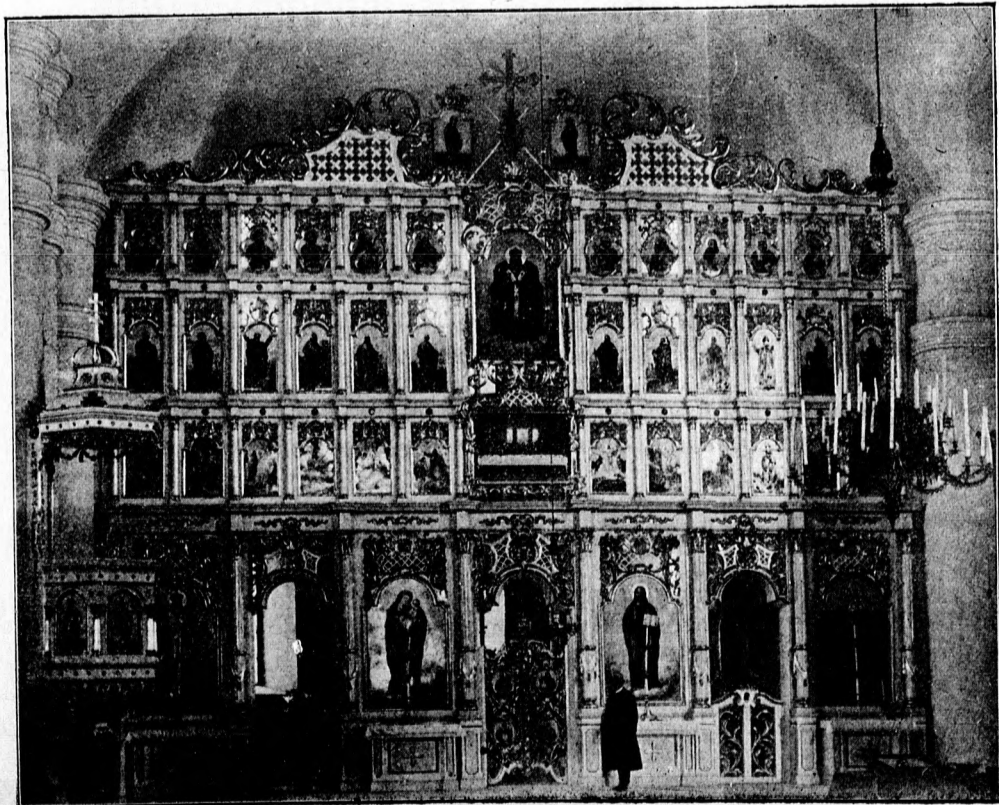
Kazinczy-utca 4. szám.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRA SZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BÁTHORY-UTCZA 18. SZÁM.

Elvállalom új oltárok, szószékek, szent sírok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szobadíszek vannak raktáron. Továbbá e helyen is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.

Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, úgy mint ft. Govrik János kerületi esperes, kökényesdi rk. plébános urtól, ft. Ekkel Lajos rk. lelkész urtól, ft. Danjanovich Viktor gk. esperes-lelkész urtól, ft. Köncs László rk. lelkész urtól, ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól és ft. Danjanovich Tivadar gk. lelkész urtól, melyeknek szövegét helyszűke miatt nem ismertethetem.



100.000.000 koro-
nát

szándékozunk Magyarorszá-
gon készpénzben elhelyezni.

RÓTH BANKHAZ

BUDAPEST.

Központ: VI. ker., M. kir. Operaház
palotájában.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbir-
tokra és bérházakra 10—75 éves
törlesztésre 3⁰/₀, 3¹/₂⁰/₀, 4⁰/₀, 4¹/₂⁰/₀-os
kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és
III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre
5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al.

Személy és tárcza váltóhitelt
iparosok és kereskedők részére,
valamint minden hitelképes egyén-
nek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami,
törvényhatósági, községi tisztvi-
selőknek és katonatiszteknek fize-
tési előjegyzésre, kezes és élet-
biztosítás nélkül. Ugyanezeknek
nyugdíjra is. Értékpapírokra, vi-
deki **pénzintézetek** és vállalatok
részvényeire értékük 95⁰/₀-áig
kölcsönt nyújtunk a Magyar-Oszt-
rák Bank kamatába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi
pénzintézet által nyújtott jelzálo-
gos törlesztéses személy- és váltó-
kölcsönt. Miudennemű bel- és kül-
földi értékpapírt napi árfolyamon
veszünk és eladunk.

Megbízásokat a budapesti és kül-
földi tőzsdéken lelkiismeretesen
és pontosan teljesítünk, minden-
kor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó **mindenreü-
lis ügyletet**, a legnagyobb pénz-
csoportoknál levő összeköttetése-
inknél fogva legelőnyösebben bo-
nyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek
szakszerű **felvilágosítást**. (Vá-
laszbélyeg mindenkor mellék-
lendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

**Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca
16. sz. alatt vannak.**

Alagsó- és gőztéglagyár
KONT MANÓ

BEREGSZÁSZ.

Homlokzat-tégla, díztégla, fagon-tégla, ék- és kémény-tégla, cserép-zsindely,

hornyos tetőcserép

alagsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati cím:

Gőztéglagyár, Beregszász.

Nyilt levél

szegény és gazdag építetőkhez egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserép

(16692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős neki.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezrenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona.

Egy négyszög méter területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 darab) vasúti szállítási díja Szatmárra 34 korona.

A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bir, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerinc-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üveg-cserép bádóg-ablak helyébe 2 korona 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensbb t. ez. közönséget, különösen faluban a főtisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítaniak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagsó- és gőztéglagyára, Beregszász.

Szatmáron REITER MÓRITZ kizárólagos képviselettel bir, cserép állandóan raktáron van nála és szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással is.

Első osztályu fali géptégla nagyobbára nyersfalazatnak is használható !!

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.



Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester

SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvétetnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.



A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház-akí dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte,** és a kinek áruí csinosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét..

Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében.

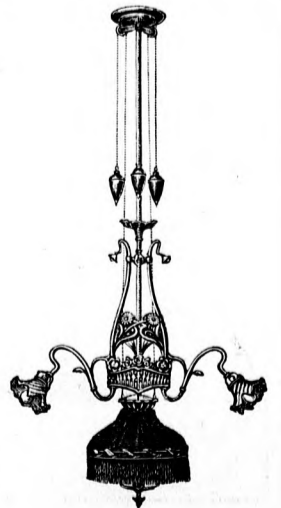
Ajándék áruk:

Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszükem miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző díszítéssel	Liquörös „ 6	K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre	K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „	K 1.30-tól „	Csigaszervezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos oszillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamos égő drbjá 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.



BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a farsangi vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsabbtól a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmű, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerékű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet

utcai 24. számú **helyeztem át.**

és lakásomat uult évi november hó 1-én özv. Vajtoné urnó **Rákóczi-** E ház a „Tör-földszintes házába **vényszék”,** a városi megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőzsomszéd-ságában van. — Készítok: **egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucuk és arany alapon, kívánatra szájpád nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cément tömést. — Fog- és gyökhezás a legujabban feltalált szerekkel, teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig.**

Albisi Bakosy Domokos, orvos-fogorvos.

Kitűnő fogpor és szájaviz.

Kitűnő fogpor és szájaviz.



100.000

lábát tesz tönkre a szűk czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK JÁNOS czipész mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.